

**Scenariusz uroczystości nadania Szkole Podstawowej
w Czartowczyku imienia
„Wydarzeń Września”
Autor: Barbara Szop, Elżbieta Zezula**

Narrator

Przed szkołą stoi ważne zadanie przekazywanie informacji o ważnych wydarzeniach w dziejach naszego regionu i ich znaczenia dla żyjących pokoleń. Konieczne jest kształtowanie odpowiednich zachowań i uczuć, jak szacunek dla przeszłości, szacunek dla symboli narodowych, dumą bycia Polakiem, godna zachowanie w czasie uroczystości państwowych.

Wszyscy śpiewają: Hymn państwowy

Narrator:

Był taki smutny czas w historii naszego regionu, gdy trzeba było walczyć o wolność i niepodległość. Nasze wsie nie uległy wrogowi, nie poddały się, broniły największych wartości.

Uczniowie – przedszkole:

„Katechizm polskiego dziecka”

Kto ty jesteś?

Wszyscy: Polak mały

Jaki znak twój?

Orzeł biały

Gdzie ty mieszkasz?

Między swemi

W jakim kraju?

W polskiej ziemi

Czym ta ziemia?

Mą ojczyzną

Czym zdobyta?

Krwią i blizną

Czy ją kochasz?

Kocham szczerze

A w co wierzysz?

W Boga wierzę

Narrator:

O największe wartości walczyli bohaterowie AK, żołnierze września, żołnierze BCh i wszyscy mieszkańcy naszego regionu.

Szli na wojnę wierząc, że spełnią marzenia o wolności, tylko nie bardzo wiedzieli jak

Stoczone z obcymi armiami mordercze bitwy przyczyniły się do odzyskania wolności dla naszych wsi kosztem ich życia.

Uczniowie wymieniają kolejno nazwiska poległych:

W tle muzyka

Wysiedlenie (czerwiec 1943- czerwiec 1944r.)

Ofiary wojny:

Jan Mazurek

Stanisław Ulanowski (Majdanek)

Tadeusz Stepuch (Majdanek)

Stanisław Stawar (zastrzelony podczas łapanek)

Antoni Dziedzic (Czartowczyk)

Bronisław Parol (Czartowczyk)

Jan Staważ (Soból)

Stanisław Izelczuk (Czartowiec)

Złapani na Sobolu i zamordowani w Tomaszowskim lesie przez Niemców.

Mieczysław Parol (zastrzelony na polu przez Niemców w drodze do Kraczewa)

Bronisław Kisiel (śmiertelnie postrzelony pod swoim płotem)

Edward Parol s. Jakuba(Niewola)

Edward Grzeszczuk (Niewola)

Wincenty Czerwiński

Józef Bilewicz

Stanisław Baj

Aleksander Parol s. Stanisława

Antoni Zezula

Edward Zezula (Niewola)

Bronisław Kisiel

Aleksander Kisiel

Wacław Parol

Antoni Parol (Niewola)

Stanisław Dziaduszek (Niewola)

Stanisław Zwolak s. Teofila (Niewola)

Józef Zwolak s. Antoniego (Niewola)

Stanisław Zwolak s. Antoniego

Jan Zwolak s. Antoniego

Antoni Mazurek (Niewola)

Jan Mazurek (Zginął pod Bydgoszczą)

Michał Wronka

Jan Czerwiński s. Leona

Jan Kowalski

Jan Jakubiak

Wacław Opiela
Benedykt Piwko
Aleksander Baj
Edward Stepuch s. Jana
Antoni Sioma (Niewola)
Jan Stepuch s. Antoniego
Stanisław Mazurkiewicz
Józef Leja (Niewola)

W 1939 roku został zastrzelony Dziejic Gałczyński wraz ze swoim synem przez Ski Ukraińskie.

Wzięci do Taborów:

Czesław Parol
Paweł Bednarski
Józef Stawarski

Armia Krajowa:

Wincenty Czerwiński
Stanisław Baj
Bolesław Bilewicz
Antoni Zezula
Bronisław Kisiel
Aleksander Kisiel
Wacław Parol
Jan Zwolak s. Antoniego
Benedykt Piwko
Stanisław Piwko
Edward Stepuch
Adolf Zając
Bolesław Dziejic
Stanisław Dziejic
Antoni Dziejic
Mieczysław Parol s. Bronisława
Mieczysław Parol s. Jana
Mieczysław Stepuch
Jan Sochan s. Wincentego
Józef Przykaza
Antoni Sioma
Bronisław Sioma
Władysław Parol s. Antoniego
Bronisław Parol s. Antoniego
Mieczysław Szyprowski

Józef Kisiel
Czesław Kulita
Władysław Bożek
Józef Ziomkowski
Antoni Stepuch s. Pawła
Mieczysław Parol s. Stanisława
Aleksander Sochan s. Jana
Feliks Baj
Franciszek Parol s. Stanisława
Aleksander Parol s. Stanisława
Czesław Zwolak s. Teofila
Stanisław Zwolak s. Teofila
Bolesław Stepuch s. Jana
Henryk Kowalski s. Jana

I wojna Światowa:

Osoby przebywające za drutami w niewoli:

Dwaj bracia-Antoni Parol
Stanisław Parol
Michał Kisiel s. Bazylego
Stanisław Stepuch s. Walentego
Jan Stepuch s. Jakuba (Niewola w Austrii)
Wincenty Dziedzic
Sormankiewicz
Dominik Lubuś
Stanisław Sawka (Niewola w Austrii)

Na roboty wywiezieni zostali:

Stanisław Stepuch s. Antoniego
Jan Bilewicz s. Adama
Władysław Bilewicz
Stanisława Wybranowska c. Wojciecha

Wojna w 1920 roku:

Bronisław Parol s. Pawła
Józef Stepuch s. Walentego
Jan Sochan s. Jana (ochotnik)
Michał Kisiel s. Bazylego (brał udział w walkach pod Komarowem)

Piosenka:

Narrator:

Dziś często nie zdajemy sobie sprawy jak niepewne, pełne grozy i niebezpieczne były dla nich tamte dni.

Wiary i otuchy dodawał im orzeł biały i zmęczony biało – czerwony sztandar.

Uczeń – Marta Rosół

Dzień dobry Biały Ptaku,
Twe skrzydła mocne są –
Pod skrzydłami twymi żyzne pola
Jabłko na jabłoni, chleb na stole
I najbliższy sercu od pokoleń wspólny dom

Uczeń - Karolina Bogusz

Przeszywały Cię wylot kule,
Z białym orłem królewski sztandarze
Ale serce pogardziło bólem
Bo trwał honor żołnierski na staży!

A po szturmie – w tej ciszy grobowej
Kiedy serca z bólu otępiały,
Gdy na ustach marło każde słowo –
Tyś łopotał na sztandarze Orle Biały.

Piosenka:

Nasi dziadkowie uczyli nas i uczą historii tamtych lat.
Sami jednak bardzo pragnęli zapomnieć pożogę wojennych dni, nieprzespane
noce w okopach, płacz matek nad grobami synów – partyzantów i strach przed
każdą akcją.

Uczeń – Damian Baj

Piasku, pamiętasz?, ziemio, pamiętasz?
Rzemień od broni ramię przecinał,
Twarze, mundury jak popiół święty,
Wnuków pamiętasz? Światła godzinę?

Lesie, pamiętasz? Lesie w twych kartach
Widzę ich - stoją synowie twoi
W rozdartych bluzach – ziemio uparta
Jak drzewa prości.

Zda mi się stoi tu jeszcze szereg,
Mur granatowy

Czwartego pułku czapy i gwar
I jak obłoki dymią armaty
I świszczą kule wśród leśnych drzew.

Narrator:

Tego trudnego czasu nie zapomni żaden z nich. Wizje września powracają w kolejnych snach i bezsennych nocach. Jednak wolność i myśl o niej była silniejsza. Z tych idei wyłoniła się Polska.

Uczniowie kl I

Chłopiec:

Kiedy nagle las zaszumi
Mowę sosny gdy zrozumiesz

Wszyscy:

To jest Polska

Dziewczyna:

Gdy zobaczysz gdzieś topole
Królujące ponad polem

Wszyscy:

To jest Polska

Chłopiec:

Gdy zobaczysz płowe wrzosi
Rozbłyskane w kroplach rosy

Wszyscy:

To jest Polska

Dziewczyna:

Kiedy drogim jest ci w życiu
Żyto srebrne przy księżycu

Wszyscy:

To jest Polska

Chłopiec:

Ujrzysz biało krzyż wycięty
Hełm i pod nim piasek święty

Wszyscy:

To jest Polska

Uczeń – Agnieszka Jurkiewicz

Bez tej miłości można żyć
Mieć serce suche jak orzeszek
Malutki los naparstkiem pić
Z dala od zgryzot i pocieszeń

Ziemia ojczysta, ziemia jasna
Nie będę powalonym drzewem
Codziennie mocniej w ciebie wrastam
Radością, smutkiem, dumą, gniewem
Uczeń – Kinga Darmochwał

Opowiedz nam moja Ojczyzno
Jak matka dzieciom ciekawym,
O latach znaczonej blizną
Na wiekach chwały i sławy!
Wytłumacz nam tak jak umiesz
Skąd czerwień i biel sztandarów,
Niech ludzie żyją tu w dumie,
Że taki wydał ich naród!

Narrator:

Wolność wróciła, lecz wrzesień przynosi gorzkie niespodzianki. Powraca ból i cierpienie, strach, zagrożenie i niepewność jutra.
W granice świata wkracza terrorizm. Pamiętajmy wrzesień 2001 roku w Nowym Jorku, wrzesień 2004 roku w Biesłanie. Giną niewinne dzieci i niewinni ludzie.

Uczeń – Ewelina Ćmil

Nie mów, że wrzesień jest kartą historii
Zamkniętą w księdze pamiątek
I że tylko pozostał nam szczątek
Minionej zmierzchłej glorii.
Rokrocznie wraca pozornie tak samo,
A przecież coraz inaczej,
Wciąż odbywając wędrówkę nieznaną,
Drogami świata przeznaczeń

Uczeń – Bogusz Bartek

Gdy ginie naród ze swej woli
Choć ma przed sobą drogi przejrzyste
Wtedy, tak serce ogromnie boli
Ratuj nas Chryste!

Kiedy nas niemoc bezduszna zżera
Choć nas wzywają prawdy wieczyste

Pomóż światu fałszy odierać
Ratuj nas Chryste!

Tym co zaparli się Twego krzyża
Wskazuj niebo jasne przejrzyste
Niech się do prawdy Twojej przybliżą
Ratuj nas Chryste!

Daj udęczonym narodom wojnę
Koniec bitewnej drogi ciernistej
Roztocz nad światem ciszę spokojną
Ratuj nas Chryste!

Piosenka: „Wrzasy”